

ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ГОСПОДАРСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО
«ЛІСИ УКРАЇНИ» (ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»)
ФІЛІЯ «ПОЛІСЬКИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС»

ЛЮБЕШІВСЬКЕ НАДЛІСНИЦТВО
вул. Незалежності, 88, с-ще Любешів, Волинська область
тел.: +380673321998, lyubeshivske.lg@e-forest.gov.ua

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директора
Філія «Поліський лісовий офіс»
ДП «Ліси України»

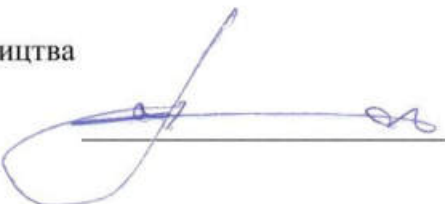
Віталій КОШИМАК
« 31 » грудня 2025 р.

ЗВІТ

за результатами післяпроектного моніторингу впливу планованої діяльності на довкілля Любешівське надлісництва Філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України»

у відповідності до Висновку з оцінки впливу на довкілля планової діяльності: № 21/01-20226249633/1 «Спеціалізоване використання лісових ресурсів у порядку проведення рубок головного користування та рубок формування та оздоровлення лісів на території Філії «Любешівське лісомисливське господарство» ДП «Ліси України» (філія «Любешівське лісомисливське господарство»)

Начальник Любешівського надлісництва
Філія «Поліський лісовий офіс»
ДП «Ліси України»

 Олег ПАВЛЯШИК

УДК 630*11

Державне агентство лісових ресурсів України
Національна академія наук України
Український орден «Знак Пошани» науково-дослідний інститут
лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г. М. Висоцького

ПОЛІСЬКИЙ ФІЛІАЛ УКРАЇНСЬКОГО ОРДЕНА «ЗНАК ПОШАНИ»
НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
АГРОЛІСОМЕЛІОРАЦІЇ ім. Г. М. ВИСОЦЬКОГО
(Поліський філіал УкрНДІЛГА)

10004, с. Довжик, вул. Нескорених, 2, телефон: +380959455800
Житомирський р-н, Житомирська обл. e-mail: polysskiy_branch@ukr.net

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор Поліського філіалу УкрНДІЛГА,
канд. с.-г. наук, с. н. с.
Віктор ШЕВЧУК
« 31 » __ грудня __ 2025 р.

ЗВІТ

про науково-дослідну роботу за темою №07.01/2025:
«Проведення післяпроектного моніторингу щодо спеціального
використання лісових ресурсів у порядку проведення рубок головного
користування та рубок формування та оздоровлення лісів на території
Філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України»
(Любешівське надлісництво)
за 2025 рік
(частина I)

Керівник НДР:
старший науковий співробітник
канд. с.-г. наук, с. н. с.

Віктор ШЕВЧУК

Житомирська область, с. Довжик, 2025

ВИКОНАВЦІ ПІСЛЯПРОЕКТНОГО МОНІТОРИНГУ

Старший науковий співробітник, канд. с.-г. наук, с. н. с.

В. В. Шевчук

Старший науковий співробітник, канд. с.-г. наук

О. В. Жуковський

Старший науковий співробітник, канд. с.-г. наук, доцент

Т. В. Курбет

РЕФЕРАТ

Мета роботи: дослідити поширення рідкісних видів флори і фауни, рідкісних оселищ на ділянках планової діяльності на території Любешівського надлісництва філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України».

Методика досліджень: методи лісової таксації, лісознавства, лісівництва, лісової типології, фітоценології, ботаніки, зоології, екології, созології.

Результати НДР будуть використані у практичній діяльності Любешівського надлісництва філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України», зокрема по збереженню та відновленню цільових об'єктів моніторингу.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ПІСЛЯПРОЕКТНИЙ МОНІТОРИНГ, ЛЮБЕШІВСЬКЕ НАДЛІСНИЦТВО, ФІЛІЯ «ПОЛІСЬКИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС», ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ», БІОТОП, ФІТОЦЕНОЗ, РІДКІСНІ ВИДИ ФЛОРИ І ФАУНИ, РІДКІСНІ ОСЕЛИЩА, РУБКИ ГОЛОВНОГО КОРИСТУВАННЯ, ЛІСОВІДНОВЛЕННЯ.

ВСТУП

Дослідження є початковим етапом післяпроектного моніторингу цільових об'єктів планової діяльності на території Любешівського надлісництва філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України», який здійснюється у відповідності до пункту 6 Висновка з ОВД № 21/01-20226249633/1 від 28.04.2023 р. (філія «Любешівське лісомисливське господарство» ДП «Ліси України»). В процесі реформування лісового господарства філія «Любешівське лісомисливське господарство» була ліквідована, а її територія увійшла до складу Любешівського надлісництва філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України». Моніторинг виконано на основі натурного обстеження у 2025 р. ділянок планової діяльності.

Головним завданням післяпроектного моніторингу флори, фауни і біорізноманіття було отримати перед проведенням планової діяльності актуальні дані про цільові об'єкти у виділах/частинах виділів, призначених під рубки головного користування у поточному році.

Згідно з вимогами оцінки впливу на довкілля, планова діяльність здійснюється з першочерговим врахуванням інтересів збереження видів рослин і тварин, включених до додатку 1 Резолюції № 6 (1998) Бернської конвенції, а також до додатків самої Конвенції, та типів природних оселищ (біотопів) з додатку 1 Резолюції № 4 (1996) Бернської конвенції, інших зразків природних оселищ (біотопів), їхніх комплексів, які повинні охоронятися згідно з Habitat Directive, середовищ існування для мігруючих видів тварин. Бернська Конвенція – Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування у Європі (Берн, 19 вересня 1979 р.). Далі у цьому документі – Бернська Конвенція.

Для виділів/частин виділів, де зареєстровано рідкісні види та оселища, на основі експертної оцінки та з урахуванням статей 39, 40 Закону України «Про рослинний світ», статей 39, 40 Закону України «Про тваринний світ», визначено необхідний режим збереження та, за потреби, запропоновано заходи для збереження цільових об'єктів.

Допустимість або недопустимість планової діяльності у зазначених виділах визначали відповідно до вимог щодо режиму збереження популяцій, встановлених в останньому виданні Червоної книги України, а для інших видів та для типів природних оселищ (біотопів) та оселищ видів керувалися експертними оцінками.

Термін «біологічне різноманіття» (біорізноманіття) у даному звіті вживається у визначенні Конвенції про охорону біологічного різноманіття від 1992 р., ратифікованої Законом № 257/94-ВР від 29.11.1994 р.

1. МЕТОДИКА ПІСЛЯПРОЕКТНОГО МОНІТОРИНГУ

1.1. Перелік цільових об'єктів, що підлягають моніторингу на території, де планується проведення рубок головного користування

1. Види фауни і флори, зазначені у додатку 1 Резолюції 6 (1998) Бернської Конвенції, а також у додатках до самої Конвенції. Для тварин враховуються осілі види, види, які розмножуються на даній території, залітні, кочові (мігруючі), рідкісні види, види на межі ареалу.

2. Природні середовища існування видів флори і фауни: місця зростання, розмноження, годівлі, полювання, водопою, зимівлі, ночівлі (наприклад, для кажанів), лійки, міграції, житло/хатки і природні схованки.

3. Типи природних оселищ (біотопів) з додатку 1 Резолюції 4 (1996) Бернської Конвенції.

4. Об'єкти Червоної книги України [3, 4, 16, 17] та Зеленої книги України [5].

Переліки видів фауни, флори та природних оселищ наведено за документами:

1. Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (*Бернська конвенція*) [1].

2. Резолюція № 6 (1998) Постійного комітету Бернської конвенції «Про перелік видів, щодо потребують спеціальних заходів на їх збереження» з додатками.

3. Резолюція № 4 (1996) Постійного комітету Бернської конвенції «Про зникаючі природні середовища (оселища), що потребують спеціальних заходів для їх збереження» з додатком 1.

Ідентифікацію типів природних оселищ (біотопів) проводять, користуючись довідниками:

- Національний каталог біотопів України [2];

- Тлумачний посібник оселищ Резолюції №4 Бернської Конвенції, що знаходяться під загрозою і потребують спеціальних заходів охорони [8].

У випадку, коли біотоп на планованій ділянці РГК або у виділах її оточення у радіусі 100 м є звичайним, для цих ділянок допускається наведення типу лісу за лісовпорядними даними та рослинної асоціації за домінантною класифікацією [9, 10, 11].

1.2. Періодичність та головні завдання моніторингу біорізноманіття та біотопів

На території надлісництва ростуть як мішані, так і широколистяні ліси. Тому моніторинг біорізноманіття проведено у терміни: з 30 квітня до 10 червня та з 20 вересня до 20 жовтня поточного року. Дані терміни цілком забезпечують повне виявлення цільових об'єктів – видового складу рослинного світу, гніздових видів птахів, ссавців, комах тощо.

Завданнями моніторингу були: отримання дані про цільові об'єкти на ділянках, запланованих під плановану діяльність; розробка плану заходів, визначених режимів збереження цільових об'єктів біорізноманіття та обмежень, внесення змін і доповнень. Для цього використано такі документи: Explanatory Notes and Guide lines for the period 2013-2018.Part 1: The Report Format Field-By-Field Guidance [12]; <https://www.coe.int/en/web/bern-convention/emerald-network> [7]; Національний каталог біотопів України [2]; Тлумачний посібник оселищ Резолюції № 4 Бернської Конвенції, що знаходяться під загрозою і потребують спеціальних заходів охорони [8].

1.3. Показники, які досліджуються у цільових об'єктів на видовому рівні

Для всіх виявлених цільових об'єктів флори і фауни наводиться їх коротка характеристика. Вона включає такі показники:

1. Назву виду.
2. Квартал, виділ.
3. Автора знахідки, дату.
4. Коротку характеристику виявленої популяції.
5. Статус збереження виду.
6. Перспективи збереження виду.
7. Головні загрози.

8. Заходи, які будуть вжиті для збереження виду та його оселища при проведенні планової діяльності.

Статус збереження

Статус збереження – це загальна оцінка стану популяції певного виду тварин/рослин або типу природних оселищ (біотопів). Оцінюють за двома критеріями:

1. Наскільки добре збережені на території лісокористування природні середовища існування виду (місця для жител і схованок, для зимівлі, гніздування/розмноження/виведення потомства, місця годівлі/полювання, коридори для міграцій/вільних пересувань по території). При цьому враховують і загальну площу придатних середовищ існування, і ступінь збереженості їхніх природних рис, важливих для існування певного виду тварин/рослин.

2. Здатність популяції до відновлення, наприклад, до самовідновлення, у разі припинення факторів порушень і турбування, або до відновлення за допомогою спеціальних, технічно доступних та економічно виправданих заходів і технологій.

Загальну екологічну оцінку статусу збереження виду тварин/рослин подають з використанням Explanatory Notes and Guide lines for the period 2013-2018. Part 1: there port for matfield-by-fieldguidance [12]. Статус збереження оцінюється за трибальною шкалою: сприятливий, несприятливий та невизначений.

Перспективи збереження

Перспективи збереження виду оцінюють у довготривалій перспективі і за сукупністю даних про вид, а саме:

- 1) зайнята площа або ареал, площі популяцій;
- 2) розміри і динаміка популяцій;
- 3) площі і якість природних середовищ існування для виду тварин або рослин (оселищ виду).

Рекомендована шкала відносної оцінки: а – перспективи хороші (сприятливі); б – несприятливі і неадекватні (для збереження виду); в – погані (дуже несприятливі); г – невідомо або не можливо встановити.

Перспективи збереження враховуються в оцінці статусу збереження. Статус збереження не може оцінюватися як сприятливий, якщо перспективи збереження не можна оцінити наступним чином: динаміка популяцій конкретного виду тварин/рослин показує, що вид здатен до самопідтримання в довготривалій перспективі як життєздатний компонент у його природних середовищах існування; природний ареал виду не скорочується і ймовірно не почне скорочуватися у найближчому майбутньому (12 і більше років); в даний час зберігаються і ймовірно продовжать існувати достатні за площами/розмірами природні середовища існування (оселища виду) для збереження його популяцій у довготривалій перспективі.

Головні порушуючі фактори і загрози

Головні порушуючі фактори – це несприятливі впливи на популяцію/популяції, що були зареєстровані за період досліджень або на час проведення обстежень. Загрози – це

майбутні прогнозовані несприятливі впливи, що очікуються у найближчі 6-12 років і впливатимуть у довготривалій перспективі на життєздатність популяцій або якість їхніх природних середовищ існування. Враховують порушуючі фактори і загрози власне для виду тварин/рослин і для його природних середовищ існування (оселищ виду). Користуються переліком порушуючих факторів і загроз, прийнятим для моніторингу і звітності для мережі NATURA2000 ЄС.

Доступ до переліків: через сайт www.coe.int за запитом «List of pressures and threats under the Resolution No.8 (2012)», або через веб-сторінку Reference portal for reporting under Article 17 of the Habitats Directive за пошуком «List of pressures and threats» [6, 12].

При цьому, перелік найвищих категорій загроз наступний:

A – сільське господарство;

B – лісове господарство;

C – видобування корисних копалин;

D – енергетика (виробництво енергії) та пов'язана з цим інфраструктура;

E – будівництво транспортної інфраструктури та власне транспорт;

F – житлова, виробнича, промислова забудова, території та забудова, пов'язані з масовим відпочинком;

G – використання та вирощування біоресурсів (інше, ніж сільське господарство та лісове господарство);

H – порушення, спричинені втручанням людини (військові дії, заходи з цивільного захисту, протиаварійні заходи тощо);

I – чужинні види живих організмів, види, що важко піддаються контролю;

J – забруднення різного роду;

K – зміни природних середовищ існування, викликані людською діяльністю;

L – природні процеси (за винятком катастрофічних);

M – природні катастрофи;

N – зміна клімату;

X – порушуючі фактори і загрози невідомі або не встановлені.

Кожен з порушуючих факторів та загроз рекомендується оцінювати за ступенем впливу, користуючись наступною шкалою:

V – високий: вплив значний, прямий, на значній площі, є однією з головних причин значного скорочення площі або розміру популяцій або погіршення їхніх середовищ існування, або вплив перешкоджає відновленню популяцій або їхніх середовищ існування до сприятливого стану;

P – помірний: вплив помірної сили, прямий або переважно опосередкований, поширюється на середню за площею територію (фактори і загрози слабкої дії не повинні включатися до переліку головних порушуючих факторів і загроз).

Заходи для збереження/відновлення

Сюди належать необхідні заходи, які вже здійснюються, та заходи, які необхідно здійснювати для підтримання і відновлення популяцій (або природних оселищ) до сприятливого статусу збереження.

Застосовано такі ступені оцінки:

a – основні найбільш вагомні заходи вже відомі, але ще не застосовуються;

b – основні найбільш вагомні заходи вже застосовуються.

Користуються переліком природоохоронних заходів, прийнятим для моніторингу і звітності для мережі NATURA2000 ЄС.

Доступ до переліку: через сайт www.coe.int за запитом «List of conservation measures under the Resolution No.8 (2012)», або через веб-сторінку Reference portal for reporting under Article 17 of the Habitats Directive за пошуком «List of conservation measures»; Explanatory Notes and Guide lines for the period 2013-2018 – Part 1: there port for matfield-by-fiel dguidance, Annex B. Доступ через веб-сайт www.coe.int на сторінці «Reference Portal for the Reporting under Resolution No.8»; Explanatory Notes and Guide lines for the period 2013-2018 – Part 2:

Definitions and Methods, Розділ 1. Доступ через веб-сайт www.coe.int на сторінці «Reference Portal for the Reporting under Resolution No.8» [6].

1.4. Показники, які досліджуються у цільових об'єктах – рідкісних природних оселищ (біотопів)

Для рідкісних типів природних оселищ (біотопів) наводять:

1. Лісництво, номери кварталу та виділу та площу (га);
2. Habitat code – умовне позначення типу природних оселищ, згідно з переліком, прийнятим для моніторингу і звітності за Резолюцією 8 (2012) до Бернської конвенції [6]
3. Офіційну назву типу природних оселищ згідно з переліком, прийнятим для моніторингу і звітності за Резолюцією 8 (2012) до БК (доступ через сайт www.coe.int за пошуком «Species and habitats check lists for there porting under Resolution No 8. (2012)»).

4. Репрезентативність. Репрезентативність типу природних оселищ означає міру «природності» певного оселища (біотопу) у конкретному локалітеті, ступінь відповідності його (оселища) складу тим рисам і показникам, що вважаються еталонними для даного типу природних оселищ. Оцінюється за наявністю характерних видів рослин у структурі природного оселища. Має 4 ступені: А – найвища, В – висока, С – посередня, D – найнижча.

Для оцінки репрезентативності певного типу природних оселищ, склад його рослинного покриву порівнюють з характеристиками у довідниках: тлумачний посібник оселищ Резолюції №4 Бернської Конвенції, що знаходяться під загрозою і потребують спеціальних заходів охорони [8]; Interpretation Manual of the habitats listed in Resolution No.4 (1996)/ Group of Experts on Protected Areas and Ecological Networks. 2015. Оригінальна версія доступна через eunis.eea.europa.eu [13].

Статус збереження – це загальна оцінка якісного стану певного типу природних оселищ у даному локалітеті, таксаційному виділі.

Відновлення, статус і перспективи збереження певного типу природних оселищ оцінюють за 3-а ступенями оцінки:

А – природне оселище у дуже хорошому стані: структура дуже добре збережена, а перспективи збереження екологічних функцій (екосистемних послуг) – хороші, незалежно від здатності до відновлення;

В – природне оселище у хорошому стані: структура добре або достатньо збережена, перспективи збереження екологічних функцій (екосистемних послуг), хороші, відновлення легке або можливе, рідше – відновлення складне,

С – природне оселище у поганому стані: частково порушена структура, перспективи збереження екологічних функцій (екосистемних послуг) задовільні або несприятливі, відновлення легке або можливе, або відновлення дуже складне чи з певних причин неможливе.

Для оцінки статусу збереження використовують:

1. Explanatory Notes and Guidelines for the period 2013-2018 – Part 1: there port for matfield-by-fiel dguidance, Annex D. Доступ через веб-сайт www.coe.int на сторінці «Reference Portal for the Reporting under Resolution No.8».

2. Explanatory Notes and Guidelines for the period 2013-2018 – Part 2: Definitions and Methods, Розділ 2. Доступ через веб-сайт www.coe.int на сторінці «Reference Portal for the Reporting under Resolution No.8».

2. ОБ'ЄКТИ ПІСЛЯПРОЕКТНОГО МОНІТОРИНГУ

У Любешівському надлісництві, згідно Проекту організації та розвитку лісового господарства філії «Любешівське лісомисливське господарство» ДП «Ліси України» за 2023 р. головне користування планується проводити переважно у формі суцільно-лісосічних рубок. Планова діяльність, згідно зі звітом та Висновком ОВД № 21/01-20226249633/1 від 28.04.2023р. проводиться у 11 лісництвах, зокрема Деревківському, Бихівському, Березичівському, Залізницькому А, Любешівському, Дольському, Залізницькому, Великоглушанському, Мукошинському, Білоозерському та Гірківському. У таблиці 2.1 наведено таксаційну характеристику ділянок планової діяльності.

Таблиця 2.1

Таксаційна характеристика ділянок планової діяльності

№ п/п	Номер кварталу	Номер виділу	Площа, га	Склад	Вік, років	Тип лісу	Повнота
Деревківське лісництво							
1				10ВЛЧ		С4ВЛЧ	0,73
2				6БП1С31ВЛЧ1ОС1ДЗ		ВЗДС	0,57
3				5БП2С31ДЗ1ОС1ВЛЧ		В4ДС	0,65
4				10ВЛЧ		С4ВЛЧ	0,71
5				10СЗ		ВЗДС	0,72
6				7С33СЗ		А2С	0,79
7				7С33СЗ		А2С	0,65
8				4С34БП1ДЗ1ОС		ВЗДС	0,54
9				10СЗ		А2С	0,75
10				10СЗ		ВЗДС	0,62
11				10СЗ		ВЗДС	0,72
12				10СЗ		ВЗДС	0,72
13				10СЗ		ВЗДС	0,64
14				10СЗ		ВЗДС	0,63
15				8С32СЗ		А2С	0,74
16				8С31БП1ОС		ВЗДС	0,66
17				7С32ВЛЧ1БП		С2ГДС	0,71
18				9С31СЗ		А2С	0,75
19				10СЗ		ВЗДС	0,66
20				4С32СЗ2БП2ВЛЧ		ВЗДС	0,76
Бихівське лісництво							
21				10ВЛЧ		С4ВЛЧ	0,49
22				9ВЛЧ1БП		С4ВЛЧ	0,78
23				10СЗ		ВЗДС	0,62
24				10СЗ		ВЗДС	0,53
25				7БП2С31ВЛЧ		С3ГСД	0,66
26				9С31БП		ВЗДС	0,68
27				10СЗ		В2ДС	0,69
28				6БП2С32ВЛЧ		ВЗДС	0,72
29				6ВЛЧ3С31БП		С3ГСД	0,70
Березичівське лісництво							
30				8С32БП		ВЗДС	0,56
31				10СЗ		В2ДС	0,52

№ п/п	Номер кварталу	Номер виділу	Площа, га	Склад	Вік, років	Тип лісу	Повнота
32				10СЗ		В2ДС	0,54
33				7СЗ3СЗ		ВЗДС	0,65
34				8СЗ1ДЗ1ВЛЧ		СЗГДС	0,60
35				6СЗ2СЗ1БП1ВЛЧ		АЗС	0,58
36				10СЗ		А2С	0,53
37				10СЗ		А2С	0,53
38				10СЗ		В4ДС	0,63
39				9СЗ1БП		В4ДС	0,65
40				10СЗ		В4ДС	0,52
41				10СЗ		ВЗДС	0,60
42				10СЗ		А2С	0,53
Залізницьке А лісництво							
43				8СЗ1БП1ОС		ВЗДС	0,69
Любешівське лісництво							
44				10БП		ВЗДС	0,55
45				10БП		ВЗДС	0,45
46				10БП		ВЗДС	0,69
47				10БП		В4ДС	0,50
48				9БП1СЗ		ВЗДС	0,67
49				9БП1СЗ		СЗГСД	0,66
50				9СЗ1БП		ВЗДС	0,53
51				10БП		ВЗДС	0,63
Дольське лісництво							
52				8ВЛЧ2БП		С4ВЛЧ	0,74
53				8ВЛЧ2БП		С4ВЛЧ	0,72
Залізницьке лісництво							
54				6ВЛЧ3БП1СЗ		С4ВЛЧ	0,88
55				10ВЛЧ		С4ВЛЧ	0,73
56				5ВЛЧ3БП1ОС1ДЗ		С4ВЛЧ	0,75
57				4БП4ВЛЧ1СЗ1ДЗ		СЗГДС	0,71
58				6БП3СЗ1ОС		ВЗДС	0,73
59				7БП2СЗ1ОС		ВЗДС	0,69
Великоглушанське лісництво							
60				10ВЛЧ		С4ВЛЧ	0,61
61				10ВЛЧ		С4ВЛЧ	0,62
62				10ВЛЧ		С4ВЛЧ	0,54
63				10СЗ		А2С	0,70
Мукошинське лісництво							
64				5БП2ВЛЧ1ОС1ДЗ1СЗ		СЗГДС	0,71
65				7БП2ВЛЧ1ДЗ		СЗГДС	0,67
66				8ВЛЧ2БП		С4ВЛЧ	0,62
67				5БП2ВЛЧ1ОС1ДЗ1СЗ		СЗГДС	0,65
68				10СЗ		А2С	0,71
69				9ВЛЧ1БП		С4ВЛЧ	0,62

№ п/п	Номер кварталу	Номер виділу	Площа, га	Склад	Вік, років	Тип лісу	Повнота
Білоозерське лісництво							
70				6ВЛЧ3БП1Д3		С4ВЛО	0,72
71				10ВЛЧ		С4ВЛЧ	0,64
72				8С31Д31ОС		В3ДС	0,58
Гірківське лісництво							
73				4ВЛЧ2Д32БП1С31ОС		С4ВЛЧ	0,66
74				5БП2С32ВЛЧ1Д3		С3ГДС	0,65
75				6БП2С31Д31ВЛЧ		С3ГСД	0,64
76				7ВЛЧ3БП		С4ВЛЧ	0,61
77				7ВЛЧ2БП1Г3		С4ВЛЧ	0,60
78				7ВЛЧ2БП1Д3		С4ВЛЧ	0,64
79				10ВЛЧ		С4ВЛЧ	0,73
80				7БП3ВЛЧ		С3ГДС	0,68
81				8БП2ВЛЧ		С3ГДС	0,64
82				6ВЛЧ4БП		С3ГДС	0,63
83				5ВЛЧ4БП1С3		С3ГДС	0,61

**3. РЕЗУЛЬТАТИ ПІСЛЯПРОЕКТНОГО МОНІТОРИНГУ ЛЮБЕШІВСЬКОГО
НАДЛІСНИЦТВА ФІЛІЇ «ПОЛІСЬКИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС» ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»
(ВИСНОВОК ОВД № 21/01-20226249633/1 ВІД 28.04.2023Р.)**

**3.1. Планова діяльність Любешівського надлісництва
філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України»**

Результати початкового етапу післяпроектного моніторингу ділянок планової діяльності, обстежених у 2025 р. Кількість і повна назва біотопів за відповідними класифікаційними системами Європи і України наводиться у таблиці 3.1.

Таблиця 3.1

Номенклатура і представництво біотопів у місцях планової діяльності

№ п/п	Біотопи за класифікаційними системами України і Європи	Кількість об'єктів, одиниць
1	НКБУ: Д1.5.2 Ацидофільні мезофільні березові ліси; EUNIS: G1.9 Незаплавні ліси з домінуванням <i>Betula</i> , <i>Populus tremula</i> або <i>Sorbus aucuparia</i> , G4.4 Мішані ліси <i>Pinus sylvestris</i> – <i>Betula</i> .	20
2	НКБУ: Д1.5.3 Сирі олігомезотрофні березові ліси; EUNIS: G1.5 Широколистяні ліси на кислому торфі (G1.51 Сфагнові березові ліси), G4.1. Мішані заболочені ліси; Бернська конвенція: <i>G1.51 Сфагнові березові ліси</i> ; Оселищна Директива: <i>91D0*Оліготрофні та мезотрофні заболочені ліси</i> .	1
3	НКБУ: Д1.6.4 Рівнинні незаболочені ліси вільхи чорної і ясена; EUNIS: G1.21 Заплавні періодично мокрі ліси з домінуванням <i>Alnus</i> або <i>Fraxinus</i> ; Бернська конвенція: <i>G1.21 Заплавні періодично мокрі ліси з домінуванням Alnus або Fraxinus</i> ; Оселищна Директива: <i>91E0 Заплавні ліси з Alnus glutinosa та Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnionincanae)</i> .	23
4	НКБУ: Д1.8 Антропогенні широколистяні ліси; EUNIS: G1.C Культури широколистяних листопадних дерев виразно неприродного характеру; G4.F Мішані лісові культури; G5.2 Ділянки антропогенного широколистяного листопадного лісу малої площі; G5.5 Ділянки антропогенного мішаного листопадного лісу малої площі.	1
5	НКБУ: Д2.2.2 Ацидофільні свіжі та вологі ліси сосни звичайної; EUNIS: G3.4 Ліси <i>Pinus sylvestris</i> на південь від тайги (G3.42111 Субконтинентальні зеленомохові ліси сосни звичайної; G3.42113 Субконтинентальні молінієві ліси сосни звичайної; G3.42114 Субконтинентальні різнотравні ліси сосни звичайної); G4.4 Мішані ліси <i>Pinus sylvestris</i> – <i>Betula</i> ; G4.7 Мішані ацидофільні ліси <i>Pinus sylvestris</i> – <i>Quercus</i>).	36
6	НКБУ: Д2.2.3 Сирі ліси сосни звичайної; EUNIS: G3.E Неморальні заболочені хвойні ліси, G4.1 Мішані заболочені ліси; Бернська конвенція: <i>G3.E Неморальні заболочені хвойні ліси</i> ; Оселищна Директива: <i>91D0*Оліготрофні та мезотрофні заболочені ліси</i> .	2
Разом:		83

Лісові біотопи (за НКБУ) представлені наступними деревними, чагарниковими та трав'яними, моховими рослинами та лишайниками:

Д1.5.2 Ацидофільні мезофільні березові ліси. У цих лісах головною утворюючою породою виступає береза повисла з домішкою осика, вільхи чорної, сосни звичайної та дуба

звичайного. У підліску зустрічається крушина ламка та горобина звичайна. Трав'яно-чагарничковий ярус складається із тонконога лучного, тонконога дібровного, осоки волосистої, польовиці пагононосної, веснівки дволистої, одинарника європейського, молінії голувої, орляка звичайного, чорниці, брусниці, плевроція Шребера (проективне покриття становить 75-85 %);

Д1.5.3 Сирі олігомезотрофні березові ліси. Насадження складаються з берези звичайної з домішкою вільхи чорної, осоки, дуба звичайного та сосни звичайної. Підлісок представлений крушиною ламкою та вербою козячою. У живому надґрунтовому покриві переважають молінія голува, польовиця пагононосна, брусниці, верес звичайний, сфагн оманливий, дикран багатоніжковий, плевроцій Шребера, зозулин льон звичайний (проективне покриття становить 70-73 %);

Д1.6.4 Рівнинні незаболочені ліси вільхи чорної і ясена. Вони представлені вільхою чорною з домішкою берези повислої, осоки, дуба звичайного та сосни звичайної. У підліску наявна крушина ламка, горобина звичайна, верба козяча та малини звичайної. До складу живого надґрунтового покриву входить осоки трясуцковидна, гостровидна і побережна, зірочник польовий, вербозілля звичайне, чемериця Лобелієва, веснівка дволиста, плакун верболистий, смовдь болотна, комиш лісовий, тонконоги звичайний та болотний, щитники чоловічий та шартрський, безщитник жіночий, підмаренник болотний, хміль звичайний, кропива дводомна, ситник розлогий (проективне покриття складається 60-75 %);

Д1.8 Антропогенні широколистяні ліси. Представлене деревостаном з вільхи чорної, берези повислої та сосни звичайної. У підліску трапляється крушина ламка, горобина звичайна. Живий надґрунтовий покрив представлений молінією голувою, одинарником європейським, веснівкою дволистою, безщитником жіночим, тонконогом дібровним, польовицею пагононосною, зірочником лісовим, чорницею, брусницею, зозулиним льоном звичайним (проективне покриття становить 38-42 %);

Д2.2.2 Ацидофільні свіжі та вологі ліси сосни звичайної. У цих насадженнях головною породою виступає сосна звичайна, а супутніми – береза повисла, дуб звичайний, осока та вільха чорна. У підліску зустрічається крушина ламка та горобина звичайна. Живий надґрунтовий покрив складається з чорниці, вересу звичайного, молінії голувої, орляка звичайного, ожики волосистої, перестріча лучного, суніці лісової, дикрану багатоніжкового, плевроцію Шребера, гілокомію блискучого та кладоній стрункої, м'якої, дюймової та оленячої (проективне покриття 70-90 %);

Д2.2.3 Сирі ліси сосни звичайної. Ці ліси складаються з сосни звичайної. Підлісок представлений крушиною ламкою та вербою козячою. Живий надґрунтовий покрив складається з молінії голувої, багна болотного, лохини, чорниці, брусниці, вереса звичайного, дикрана багатоніжкового, плевроція Шребера, сфагна оманливого, зозулиного льону звичайного (проективне покриття 80-90 %).

Планову діяльність заплановано провести у 3 лісових рідкісних біотопах – Д1.5.3 Сирі олігомезотрофні березові ліси, Д1.6.4 Рівнинні незаболочені ліси вільхи чорної і ясена та Д2.2.3 Сирі ліси сосни звичайної. Репрезентативність ці лісових рідкісних біотопів на ділянках планової діяльності є посередньою або найнижчою. За статусом збереження виділяються біотопи з хорошим або поганим станом, а перспективи збереження – хороші, задовільні або несприятливі. Основними причинами поганого стану цих насаджень є невідповідність деяких деревних порід типам лісорослинних умов, низька відносна повнота та т. д. Також, у цих насаджень знижується можливість виконувати ними екосистемні послуги. Наступним заходом є проведення планової діяльності і формування нових корінних насаджень більш адаптованих до змін клімату.

Для збереження типових (поширених) та рідкісних біотопів на території надлісництва, функціонує ряд природно-заповідних об'єктів, зокрема національний природний парк «*Прип'ять-Стохід*» (Білозерське лісництво, квартал 31 (виділи 1-36), квартал 37 (виділи 22-28, 32-37), квартал 40 (виділи 1-56), квартал 43 (виділи 29, 31, 33, 39-42), квартал 44 (виділи 18-26, 32-39, 41-55, 58-59), квартал 45 (виділи 1-20, 29, 34), квартал

46 (виділи 1-25, 48, 51-52), квартал 47 (виділи 4-14, 30), квартал 48 (виділи 1-50), квартали 49, 50 (виділи 15-24, 28-30), квартали 51, 52, 53 (виділи 1-45), квартал 54 (виділи 1-40), квартали 55-57, 59-60, 61 (виділи 1-18, 33-53, 64-65), квартали 62-66, 67 (виділи 1-70, 81-88, 93-94); Великоглушанське лісництво, квартали 1-17, 18 (виділи 1, 3-37, 43), квартали 19, 21 (виділи 1-3, 5-10, 15, 18, 22, 32, 40-41, 43), квартал 31 (виділи 1-10, 12-16), квартал 32 (виділи 1-6, 8-11, 25, 27-28), квартал 33 (виділи 1-2), квартал 39 (виділи 10-11, 13, 23-27, 30-37, 48-50), квартали 40, 41 (виділи 1-5, 12-17, 21-27), квартали 42-43, 44 (виділи 1-5, 15-17, 26); Гірківське лісництво, квартал 45 (виділи 31-71), квартал 46 (виділи 93-96), квартал 47 (виділи 112-114), квартал 48 (виділи 1, 12-22); Деревківське лісництво, квартал 7 (виділи 1-27); Дольське лісництво, квартали 1-9, квартал 19 (виділи 1, 6-7, 9-11, 18, 23-25, 45-51), квартал 20 (виділи 1-4, 11-30), квартали 21-42, квартал 48 (виділи 2-3, 7, 9-28, 32, 34-35), квартали 49, 50 (виділи 2, 4-6, 14-21, 24), квартал 51 (виділи 1-18, 22-38), квартал 55 (виділи 24, 32-39), квартал 56 (виділи 2-3, 7, 9-19, 21-22), квартали 57-59, 60 (виділи 1-2, 3-4, 5, 6-13, 14-15, 16-20, 21, 22-53, 54-62), квартал 61 (виділи 1-35), квартал 62 (виділи 1-35), квартали 64, 65); Залізницьке лісництво, квартал 1 (виділи 1-27), квартал 2 (виділи 13-14, 20-43), квартали 4, 5 (виділи 1-2, 20-33, 42-43), квартал 6 (виділи 1-21, 23-25, 55-56), квартали 7 (виділи 1-9, 13-14, 39), квартали 10 (виділи 1-8, 17, 19-23), квартали 11 (виділи 1-2, 39-41); Любешівське лісництво, квартал 1 (виділи 3-29), квартал 2 (виділи 1, 4-5, 8-22), квартали 3-6, 7 (виділи 1, 3-4, 7), квартали 8-10, 11 (виділи 5-35), квартали 12-15, 16 (виділи 1-43), квартал 17 (виділи 1-46), квартали 18, 19 (виділи 1-29), квартал 20 (виділи 1-39), квартал 21 (виділи 1-35), квартал 22 (виділи 1-49), квартал 23 (виділи 1-42), квартал 24 (виділи 1-13), квартали 25, 26 (виділи 1-53), квартал 27 (виділи 1-36), квартал 28 (виділи 1-42), квартал 29 (виділи 1-51, 55-56), квартал 30 (виділи 2-3, 5-21, 32-37), квартали 31, 32 (виділи 2-40), квартали 33, 34 (виділи 1-11, 25-29, 30-37), квартал 35 (виділи 1-10, 13-23, 25-26), квартал 36 (виділи 1-23, 27-49, 52-57), квартали 37, 48, 49 (виділи 1-42), квартал 50); лісові заказники місцевого значення *«Дольський»* (Дольське лісництво, квартал 4 (виділ 46), квартал 7 (виділи 37, 39, 40), квартал 8 (виділ 7), квартал 17 (виділи 43, 44, 45), квартал 45 (виділ 52), квартал 46 (виділ 46), квартал 47 (виділи 10, 11, 13)) *(частково входить до складу НПП «Прип'ять-Стохід»)*, *«Пнівський»* (Деревківське лісництво, квартал 85 (виділи 23, 24, 26)), *«Білоозерський»* (Білоозерське лісництво, квартал 13 (виділи 14, 20, 22), квартал 16 (виділи 15, 16, 24), квартал 17 (виділи 9, 13, 27), квартал 18 (виділи 7, 10), квартал 21 (виділи 6, 9), квартал 27 (виділ 8), квартал 28 (виділи 7, 10), квартал 35 (виділ 23), квартал 51 (виділи 20, 22, 26, 30-33), квартал 52 (виділи 2, 8, 13), квартал 60 (виділ 12)) *(частково входить до складу НПП «Прип'ять-Стохід»)*, *«Рись»* (Залізницьке лісництво, квартал 57 (виділ 52), квартал 61 (виділ 10), квартал 62 (виділи 21, 32), квартал 67 (виділи 10, 16), квартал 70 (виділ 20), квартал 71 (виділи 1, 3, 4, 6, 11), квартал 76 (виділи 14, 19, 22)); гідрологічні заказники місцевого значення *«Ямно»* (Великоглушанське лісництво, квартал 2 (виділи 2, 3), квартал 3 (виділ 4), квартал 4 (виділи 5, 7, 8), квартал 5 (виділи 4, 5, 7), квартал 13 (виділи 9, 12), квартал 14 (виділи 10, 14), квартал 15 (виділ 21), квартал 16 (виділи 3, 11, 23), квартал 19 (виділи 1-5), квартал 21 (виділи 2, 3, 15)) *(входить до складу НПП «Прип'ять-Стохід»)*, *«Березичівський»* (Березичівське лісництво, квартал 30 (виділ 47)); ботанічні пам'ятки природи місцевого значення *«Група дубів-1»* (Білоозерське лісництво, квартал 48 (виділ 6)) *(входить до складу НПП «Прип'ять-Стохід»)*, *«Група дубів-2»* (Білоозерське лісництво, квартал 48 (виділ 6)) *) (входить до складу НПП «Прип'ять-Стохід»)*, *«Ділянка лісу-1»* (Білоозерське лісництво, квартал 50 (виділ 3)) *(входить до складу НПП «Прип'ять-Стохід»)*, *«Ділянка лісу-2»* (Білоозерське лісництво, квартал 49) *(входить до складу НПП «Прип'ять-Стохід»)*, *«Сосна веймутова»* (Любешівське лісництво, квартал 55 (виділ 5)) та *«В'язівненська»* (Любешівське лісництво, квартал 43 (виділ 36)).

3.2. Дослідження наявності видів флори та фауни занесених до Червоної книги України на ділянках планової діяльності та на території надлісництва

У процесі післяпроектного моніторингу під час обстеження ділянок планової діяльності у 2025 році на території Любешівське надлісництва філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України» встановлювали наявність видів рослин і тварин, які підлягають охороні за Червоною книгою України.

Післяпроектні моніторингові дослідження свідчать, що на ділянках планової діяльності, обстежені у 2025 році на території надлісництва відсутні види рослин та тварин, що підлягають охороні згідно Червоної книги України.

У додатку А наведений квартално-видільний перелік ідентифікованих місць зростання, перебування видів тварин та рослин, занесених до Червоної книги України на території Любешівське надлісництва.

3.3. Післяпроектний моніторинг в об'єктах Смарагдової мережі Prypiat-Stokhid National Nature Park (UA0000044), Stokhid-Nobel (UA0000168) та Zaplava Turia-Ryupiat (UA0000170) на території Любешівського надлісництва філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України»

3.3.1. Об'єкти Смарагдової мережі Prypiat-Stokhid National Nature Park (UA0000044)

В об'єкті Смарагдової мережі *Prypiat-Stokhid National Nature Park (UA0000044)* зафіксовані наступні біотопи за НКБУ:

водні біотопи:

- B1.1.2 Мезотрофні та евтрофні водойми з макрофітною рослинністю (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: C1.222 Вільноплаваючі скупчення *Hydrocharis morsus-ranae*; C1.223 Вільноплаваючі скупчення *Stratiotes aloides*; C1.224 Вільноплаваючі колонії *Utricularia australis* та *Utricularia vulgaris*; C1.225 Вільноплаваючі килимки *Salvinia natans*; C1.226 Вільноплаваючі угруповання *Aldrovanda vesiculosa*; C1.3411 Угруповання водяних жовтеців на мілководдях; C1.3413 Зарості *Hottonia palustris* на мілководдях; *Додаток I Оселищної Директиви*: 3150 Природні евтрофні озера з рослинністю типу *Magnopotamion* або *Hydrocharition*);

- B1.1.3 Мезотрофні водойми з твердою (жорсткою) водою і угрупованнями харових водоростей (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: C1.25 Занурені килимки харофітів у мезотрофних водоймах; *Додаток I Оселищної Директиви*: 3140 Оліго-мезотрофні водойми з жорсткою водою і бентосною рослинністю *Chara* spp.);

- B2.1.1 Алювіальні ділянки та днища пересохлих водойм з однорічною земноводною рослинністю (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: C3.51 Євро-сибірські низькорослі однорічні земноводні угруповання (за винятком C3.5131 угруповань ситнику жаб'ячого); *Додаток I Оселищної Директиви*: 3130 Оліготрофні до мезотрофних непроточні (лентичні) водойми з рослинністю *Littorelletea uniflorae* та/або *Isoëto-Nanojuncetea*);

- B2.1.2 Алювіальні ділянки та днища пересохлих водойм з багаторічною земноводною рослинністю (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: C3.4 Маловидові угруповання низькорослих біляводних або земноводних рослин; *Додаток I Оселищної Директиви*: 3130 Оліготрофні до мезотрофних непроточні (лентичні) водойми з рослинністю *Littorelletea uniflorae* та/або *Isoëto-Nanojuncetea*);

- B3.2.2 Мезотрофні та евтрофні водотоки з повільною течією (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: C2.33 Мезотрофна рослинність повільно текучих водотоків; *Додаток I Оселищної Директиви*: 3260 Водотоки від рівнинних до гірських поясів з рослинністю *Ranunculion fluitantis* та *Callitriche-Batrachion*);

- B4.1.3 Прибережна мезотрофна рослинність на мулистих субстратах (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: D2.3 Перехідні трясовини та сплавини; *Додаток I Оселищної Директиви*: 7140 Перехідні трясовини та сплавини);

болотні біотопи:

- B2.1.2 Карбонатні болота зі сфагновими мохами (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: D4.1 Багаті болота, включаючи евтрофні високотравні та карбонатні болота; *Додаток I Оселищної Директиви*: 7230 Лужні низинні болота);

- B2.2.2 Болотні та підтоплені ділянки з угрупованнями високих кореневищних осок (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: D5.2 Зарості крупних осокових переважно без застою води);

- B2.2.3 Болотні та підтоплені ділянки з угрупованнями високих купинних осок (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: D5.2 Зарості крупних осокових переважно без застою води);

- B3 Мезотрофні болота (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: D2.3 Перехідні болота та сплавини; *Додаток I Оселищної Директиви*: 7140 Перехідні трясовини та сплавини);

трав'яні біотопи:

- T1.1.1 Псамофітні трав'яні біотопи на кислих субстратах (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: E1.9 Незімкнені несередземноморські сухі кислі та нейтральні трав'яні угруповання, у тому числі континентальні трав'яні угруповання на дюнах; *Додаток I Оселищної Директиви*: 2330 Континентальні дюни з незімкненими угрупованнями з *Corynephorus* та *Agrostis*);

T1.1.2 Псамофітні трав'яні біотопи на нейтральних субстратах (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: X35 Континентальні піщані дюни; *Додаток I Оселищної Директиви*: 6120*Трав'яні угруповання на сухих карбонатних пісках);

- T2.4.1 Рівнинні та низькогірні пустищні луки (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: E1.71 Угруповання *Nardus stricta*);

- T3.1.1 Вологі евтрофні і мезотрофні сінокісні луки (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: E3.4 Мокрі або вологі евтрофні і мезотрофні луки; *Додаток I Оселищної Директиви*: 6440 Заплавні луки річкових долин *Cnidion dubii*);

- T3.1.2 Вологі оліготрофні сінокісні луки (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: E3.5 Мокрі або вологі оліготрофні луки; *Додаток I Оселищної Директиви*: 6410 Молінієві луки на вапнякових, торф'яних або глинисто-мулистих ґрунтах (*Molinion caeruleae*);

- T3.2 Вологі луки пасовищного використання (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: E3.4 Мокрі або вологі евтрофні і мезотрофні луки);

- T3.3.1 Мокрі луки з домінуванням злакоподібних трав (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: E3.4 Мокрі або вологі евтрофні і мезотрофні луки);

- T3.3.2 Мокрі луки з домінуванням високотрав'я (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: E5.4 Мокрі або вологі високотравні та папоротеві узлісся і луки; *Додаток I Оселищної Директиви*: 6430 Гідрофільні високотравні каймові угруповання рівнин та від монтанного до альпійського висотних поясів);

чагарникові та чагарничкові біотопи:

- Ч7.1 Вербові чагарникові зарості піщаних і суглинкових берегів (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: F9.1 Прирічкові чагарники);

- Ч8 Псамофітні чагарникові угруповання (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: F9.1 Прирічкові чагарники);

- Ч10.1 Вересові пустища (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: F4.2 Сухі пустища; *Додаток I Оселищної Директиви*: 4030 Європейські сухі чагарничкові пустища);

лісові біотопи:

- Д1.2.1 Центральноевропейські грабово-дубові ліси (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: G1.A1 Ліси *Quercus – Fraxinus – Carpinus betulus* на евтрофних і мезотрофних ґрунтах; *Додаток I Оселищної Директиви*: 9170 Дубово-грабові ліси *Galio-Carpinetum*);

- Д1.4.1 Слабоацидофільні флористично багаті дубові і сосново-дубові ліси (**Резолюція 4 Бернської конвенції: G1.7(Резолюція 4 Бернської конвенції: Термофільні листопадні ліси; Додаток I Оселищної Директиви: 9110***Євросибірські степові діброви);

- Д1.5.1 Ацидофільні дубові і сосново-дубові ліси (**Резолюція 4 Бернської конвенції: G1.8** Ацидофільні дубові ліси; **Додаток I Оселищної Директиви: 9190** Старовікові ацидофільні дубові ліси з *Quercus robur* на піщаних рівнинах);

- Д1.5.3 Сирі олігомезотрофні березові ліси (**Резолюція 4 Бернської конвенції: G1.51** Сфагнові березові ліси; **Додаток I Оселищної Директиви: 91D0***Оліготрофні та мезотрофні заболочені ліси);

- Д1.7.2 Мезотрофні болота з ярусом берези (**Резолюція 4 Бернської конвенції: G1.51** Сфагнові березові ліси; **Додаток I Оселищної Директиви: 91D0***Оліготрофні та мезотрофні заболочені ліси).

В об'єкті Смарагдової мережі **Prypiat-Stokhid National Nature Park (UA0000044)** охороняються наступні види рослин і тварин:

рослини:

- альдрованда пухирчата (*Aldrovanda vesiculosa* L.),
- зозулині черевички справжні (*Cypripedium calceolus* L.),
- наголоватки волошкові (*Jurinea cyanoides* (L.) Rchb.),

безхребетні:

- борос Шнайдера (*Boros schneideri* (Panzer, 1795),
- дукачик непарний (*Lycaena dispar* (Haworth, 1803),
- каптурник лінійчастий (*Stephanopachys linearis* (Kugelann, 1792),
- плавунець широкий (*Dytiscus latissimus* (Linnaeus, 1758),
- рябець Матурна (*Hypodryas maturna* (Linnaeus, 1761),

риби:

- в'юн звичайний (*Misgurnus fossilis* (Linnaeus, 1758),
- гірчак європейський (*Rhodeus amarus* (Bloch, 1782),
- чехоня (*Pelecus cultratus* (Linnaeus, 1758),
- щипавка звичайна (*Cobitis taenia* (Linnaeus, 1758),

землеводні:

- тритон гребінчастий (*Triturus cristatus* (Laurenti, 1768),

плазуни:

- черепаха болотна європейська (*Emys orbicularis* (Linnaeus, 1758),

птахи:

- беркут (*Aquila chrysaetos* (Linnaeus, 1758),
- брижач (*Philomachus pugnax* (Linnaeus, 1758),
- бугай водяний (*Botaurus stellaris* (Linnaeus, 1758),
- бугайчик звичайний (*Ixobrychus minutus* (Linnaeus, 1766),
- гуска мала (*Anser erythropus* (Linnaeus, 1758),
- деркач лучний (*Crex crex* (Linnaeus, 1758),
- дрімлюга звичайна (*Caprimulgus europaeus* (Linnaeus, 1758),
- дятел білоспинний (*Dendrocopos leucotos* (Bechstein, 1802),
- дятел середній (*Dendrocopos medius* (Linnaeus, 1758),
- жайворонок лісовий (*Lullula arborea* (Linnaeus, 1758),
- жовна сива (*Picus canus* (J. F. Gmelin, 1788),
- жовна чорна (*Dryocopus martius* (Linnaeus, 1758),
- журавель сирій (*Grus grus* (Linnaeus, 1758),
- казарка червоновола (*Branta ruficollis* (Pallas, 1769),
- коловодник болотяний (*Tringa glareola* (Linnaeus, 1758),
- кропив'янка рябогруда (*Sylvia nisoria* (Bechstein, 1792),
- кричок білокрилий (*Chlidonias leucopterus* (Temminck, 1815),
- кричок білощокий (*Chlidonias hybrida* (Pallas, 1811),

- криччок каспійський (*Hydroprogne caspia* (Pallas, 1770),
- криччок малий (*Sterna albifrons* (Pallas, 1764),
- криччок чорний (*Chlidonias niger* (Linnaeus, 1758),
- лебідь-кликун (*Cygnus cygnus* (Linnaeus, 1758),
- лежень степовий (*Burhinus oedicnemus* (Linnaeus, 1758),
- лелека білий (*Ciconia ciconia* (Linnaeus, 1758),
- лелека чорний (*Ciconia nigra* (Linnaeus, 1758),
- лунь лучний (*Circus pygargus* (Linnaeus, 1758),
- лунь очеретяний (болотяний) (*Circus aeruginosus* (Linnaeus, 1758),
- лунь польовий (*Circus cyaneus* (Linnaeus, 1766),
- мородунка (*Xenus cinereus* (Güldenstädt, 1775),
- мухоловка білошия (*Ficedula albicollis* (Temminck, 1815),
- мухоловка мала (*Ficedula parva* (Bechstein, 1794),
- орел-карлик (*Hieraetus pennatus* (Gmelin, 1788),
- орлан-білохвіст (*Haliaeetus albicilla* (Linnaeus, 1758),
- орябок лісовий (*Bonasa bonasia* (Linnaeus, 1758),
- очеретянка прудка (*Acrocephalus paludicola* (Vieillot, 1817),
- підорлик великий (*Aquila clanga* (Pallas, 1811),
- підорлик малий (*Aquila pomarina* (C. L. Brehm, 1831),
- підсоколик малий (*Falco columbarius* (Linnaeus, 1758),
- погонич звичайний (*Porzana porzana* (Linnaeus, 1766),
- погонич малий (*Porzana parva* (Scopoli, 1769),
- пугач звичайний (*Bubo bubo* (Linnaeus, 1758),
- рибалочка блакитний (*Alcedo atthis* (Linnaeus, 1758),
- сапсан (*Falco peregrinus* (Tunstall, 1771),
- сиворакша євразійська (*Coracias garrulus* (Linnaeus, 1758),
- синьошийка (*Luscinia svecica* (Linnaeus, 1758),
- скопа (*Pandion haliaetus* (Linnaeus, 1758),
- сова болотяна (*Asio flammeus* (Pontoppidan, 1763),
- сорокопуд терновий (*Lanius collurio* (Linnaeus, 1758),
- тетерук євразійський (*Tetrao tetrix* (Linnaeus, 1758),
- чапля руда (*Ardea purpurea* (Linnaeus, 1766),
- чернь білоока (*Aythya nyroca* (Güldenstädt, 1770),
- шуліка чорний (*Milvus migrans* (Boddaert, 1783),
- ссавці:**
- бобер європейський (*Castor fiber* (Linnaeus, 1758),
- видра річкова (*Lutra lutra* (Linnaeus, 1758),
- вовк (*Canis lupus* (Linnaeus, 1758),
- нічниця ставкова (*Myotis dasycneme* (Boie, 1825),
- норка європейська (*Mustela lutreola* (Linnaeus, 1761).

3.3.2. Об'єкт Смарагдової мережі Stokhid–Nobel (UA0000168)

В об'єкті Смарагдової мережі *Stokhid–Nobel (UA0000168)* зафіксовані наступні біотопи за НКБУ:

водні біотопи:

- В1.1.2 Мезотрофні та евтрофні водойми з макрофітною рослинністю (**Резолюція 4 Бернської конвенції:** С1.222 Вільноплаваючі скупчення *Hydrocharis morsus-ranae*; С1.223 Вільноплаваючі скупчення *Stratiotes aloides*; С1.224 Вільноплаваючі колонії *Utricularia australis* та *Utricularia vulgaris*; С1.3411 Угрупування водяних жовтеців на мілководдях; **Додаток I Оселищної Директиви:** 3150 Природні евтрофні озера з рослинністю типу *Magnopotamion* або *Hydrocharition*);

- B1.1.3 Мезотрофні водойми з твердою (жорсткою) водою і угрупованнями харових водоростей (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: C1.25 Занурені килимки харофітів у мезотрофних водоймах; 3140 Оліго-мезотрофні водойми з жорсткою водою і бентосною рослинністю *Chara* spp.);

- B1.1.4 Дистрофні водойми з макрофітною рослинністю (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: C1.4 Постійні стоячі дистрофні водойми; *Додаток I Оселищної Директиви*: 3160 Природні дистрофні озера та стави;

- B2.1.1 Алювіальні ділянки та днища пересохлих водойм з однорічною земноводною рослинністю (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: C3.51 Євро-сибірські низькорослі однорічні земноводні угруповання (за винятком C3.5131 угруповань ситнику жаб'ячого); *Додаток I Оселищної Директиви*: 3130 Оліготрофні до мезотрофних непроточні (лентичні) водойми з рослинністю *Littorelletea uniflorae* та/або *Isoëto-Nanojuncetea*);

- B4.1.3 Прибережна мезотрофна рослинність на мулистих субстратах (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: D2.3 Перехідні трясовини та сплавини; *Додаток I Оселищної Директиви*: 7140 Перехідні трясовини та сплавини);

болотні біотопи:

- B2.2.2 Болотні та підтоплені ділянки з угрупованнями високих кореневищних осок (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: D5.2 Зарості крупних осокових переважно без застою води);

- B2.2.3 Болотні та підтоплені ділянки з угрупованнями високих купинних осок (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: D5.2 Зарості крупних осокових переважно без застою води);

- B3 Мезотрофні болота (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: D2.3 Перехідні болота та сплавини; *Додаток I Оселищної Директиви*: 7140 Перехідні трясовини та сплавини);

- B4.1 Оліготрофні сфагнові болота (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: X04 Комплекси верхових боліт; *Додаток I Оселищної Директиви*: 7110*Активні верхові (оліготрофні) болота);

трав'яні біотопи:

- T3.1.1 Вологі евтрофні і мезотрофні сінокісні луки (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: E3.4 Мокрі або вологі евтрофні і мезотрофні луки; *Додаток I Оселищної Директиви*: 6440 Заплавні луки річкових долин *Snidion dubii*);

- T3.1.2 Вологі оліготрофні сінокісні луки (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: E3.5 Мокрі або вологі оліготрофні луки; *Додаток I Оселищної Директиви*: 6410 Молінієві луки на вапнякових, торф'яних або глинисто-мулистих ґрунтах (*Molinion caeruleae*);

- T3.3.1 Мокрі луки з домінуванням злакоподібних трав (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: E3.4 Мокрі або вологі евтрофні і мезотрофні луки);

- T3.3.2 Мокрі луки з домінуванням високотрав'я (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: E5.4 Мокрі або вологі високотравні та папоротеві узлісся і луки; *Додаток I Оселищної Директиви*: 6430 Гідрофільні високотравні каймові угруповання рівнин та від монтанного до альпійського висотних поясів);

чагарникові та чагарничкові біотопи:

- Ч7.1 Вербові чагарникові зарості піщаних і суглинкових берегів (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: F9.1 Прирічкові чагарники);

лісові біотопи:

- Д1.5.1 Ацидофільні дубові і сосново-дубові ліси (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: G1.8 Ацидофільні дубові ліси; *Додаток I Оселищної Директиви*: 9190 Старовікові ацидофільні дубові ліси з *Quercus robur* на піщаних рівнинах);

- Д1.5.3 Сирі олігомезотрофні березові ліси (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: G1.51 Сфагнові березові ліси; *Додаток I Оселищної Директиви*: 91D0*Оліготрофні та мезотрофні заболочені ліси);

- Д1.6.1 Заплавні вербові і тополеві ліси (**Резолюція 4 Бериської конвенції**: G1.11 Прирічкові вербові ліси; **Додаток I Оселищної Директиви**: 91E0*Заплавні ліси з *Alnus glutinosa* та *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*);

- Д1.6.4 Рівнинні незаболочені ліси вільхи чорної і ясена (**Резолюція 4 Бериської конвенції**: G1.21 Заплавні періодично мокрі ліси з домінуванням *Alnus* або *Fraxinus*; **Додаток I Оселищної Директиви**: 91E0*Заплавні ліси з *Alnus glutinosa* та *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*);

- Д1.7.1 Евтрофні болота з ярусом вільхи чорної або берези (**Резолюція 4 Бериської конвенції**: G1.41 Заболочені вільхові ліси на некіислому торфі);

- Д1.7.2 Мезотрофні болота з ярусом берези (**Резолюція 4 Бериської конвенції**: G1.51 Сфагнові березові ліси; **Додаток I Оселищної Директиви**: 91D0*Оліготрофні та мезотрофні заболочені ліси);

- Д2.2.3 Сирі ліси сосни звичайної (**Резолюція 4 Бериської конвенції**: G3.E Неморальні заболочені хвойні ліси; **Додаток I Оселищної Директиви**: 91D0*Оліготрофні та мезотрофні заболочені ліси);

Д2.5.2 Оліготрофні болота з ярусом сосни (**Резолюція 4 Бериської конвенції**: G3.E Неморальні заболочені хвойні ліси; **Додаток I Оселищної Директиви**: 91D0*Оліготрофні та мезотрофні заболочені ліси).

В об'єкті Смарагдової мережі *Stokhid-Nobel (UA0000168)* охороняються наступні види рослин і тварин:

рослини:

- альдрованда пухирчаста (*Aldrovanda vesiculosa* L.),

безхребетні:

- рогач звичайний (жук-олень) (*Lucanus cervus* (Linnaeus, 1758),

землеводні:

- кумка звичайна (*Bombina bombina* (Linnaeus, 1761),

- тритон гребінчастий (*Triturus cristatus* (Laurenti, 1768),

плазуни:

- черепаха болотна європейська (*Emys orbicularis* (Linnaeus, 1758),

риби:

- в'юн звичайний (*Misgurnus fossilis* (Linnaeus, 1758),

- мінога українська (*Eudontomyzon mariae* (Berg, 1931),

- щипавка звичайна (*Cobitis taenia* (Linnaeus, 1758),

птахи:

- баранець великий (*Gallinago media* (Latham, 1787),

- беркут (*Aquila chrysaetos* (Linnaeus, 1758),

- брижач (*Philomachus pugnax* (Linnaeus, 1758),

- бугай водяний (*Botaurus stellaris* (Linnaeus, 1758),

- глушець (*Tetrao urogallus* (Linnaeus, 1758),

- деркач лучний (*Crex crex* (Linnaeus, 1758),

- дрімлюга звичайна (*Caprimulgus europaeus* (Linnaeus, 1758),

- дятел середній (*Dendrocopos medius* (Linnaeus, 1758),

- жайворонок лісовий (*Lullula arborea* (Linnaeus, 1758),

- жовна чорна (*Dryocopus martius* (Linnaeus, 1758),

- журавель сірий (*Grus grus* (Linnaeus, 1758),

- зміїд блакитноногий (*Circaetus gallicus* (Gmelin, 1788),

- кібчик червононогий (*Falco vespertinus* (Linnaeus, 1766),

- коловодник болотяний (*Tringa glareola* (Linnaeus, 1758),

- крячок білокрилий (*Chlidonias leucopterus* (Temminck, 1815),

- крячок річковий (*Sterna hirundo* (Linnaeus, 1758),

- крячок чорний (*Chlidonias niger* (Linnaeus, 1758),

- лелека білий (*Ciconia ciconia* (Linnaeus, 1758),

- лелека чорний (*Ciconia nigra* (Linnaeus, 1758),
  - лунь болотяний (*Circus aeruginosus* (Linnaeus, 1758),
  - лунь лучний (*Circus pygargus* (Linnaeus, 1758),
  - орлан-білохвіст (*Haliaeetus albicilla* (Linnaeus, 1758),
  - орябок лісовий (*Tetrastes bonasia* (Linnaeus, 1758),
  - очеретянка прудка (*Acrocephalus paludicola* (Vieillot, 1817),
  - підорлик малий (*Aquila pomarina* (C. L. Brehm, 1831),
  - погонич звичайний (*Porzana porzana* (Linnaeus, 1766),
  - погонич малий (*Porzana parva* (Scopoli, 1769),
  - пугач (*Bubo bubo* (Linnaeus, 1758),
  - рибалочка блакитний (*Alcedo atthis* (Linnaeus, 1758),
  - сиворакша євразійська (*Coracias garrulus* (Linnaeus, 1758),
  - синьошийка (*Luscinia svecica* (Linnaeus, 1758),
  - сичик-горобець євразійський (*Glaucidium passerinum* (Linnaeus, 1758),
  - скопа (*Pandion haliaetus* (Linnaeus, 1758),
  - сова болотяна (*Asio flammeus* (Pontoppidan, 1763),
  - сова бородата (*Strix nebulosa* (J.R.Forster, 1772),
  - сорокопуд сірий (*Lanius excubitor* (Linnaeus, 1758),
  - сорокопуд терновий (*Lanius collurio* (Linnaeus, 1758),
  - тетерук євразійський (*Tetrao tetrax* (Linnaeus, 1758),
  - чепура велика (*Ardea alba* (Linnaeus, 1758),
  - чернь білоока (*Aythya nyroca* (Güldenstädt, 1770),
- ссавці:**
- вовк (*Canis lupus* (Linnaeus, 1758),
  - видра річкова (*Lutra lutra* (Linnaeus, 1758),
  - бобр європейський (*Castor fiber* (Linnaeus, 1758),
  - норка європейська (*Mustela lutreola* (Linnaeus, 1761),
  - рись євразійська (*Lynx lynx* (Linnaeus, 1758).

3.3.3. Об'єкт Смарагдової мережі Zaplava Turia-Rrypiat (UA0000170)

В об'єкті Смарагдової мережі *Zaplava Turia-Rrypiat (UA0000170)* зафіксовані наступні біотоми за НКБУ:

водні біотоми:

- B1.1.2 Мезотрофні та евтрофні водойми з макрофітною рослинністю (**Резолюція 4 Бернської конвенції:** C1.222 Вільноплаваючі скупчення *Hydrocharis morsus-ranae*; C1.223 Вільноплаваючі скупчення *Stratiotes aloides*; C1.224 Вільноплаваючі колонії *Utricularia australis* та *Utricularia vulgaris*; C1.225 Вільноплаваючі килимки *Salvinia natans*; C1.3413 Зарості *Hottonia palustris* на мілководдях; **Додаток I Оселищної Директиви:** 3150 Природні евтрофні озера з рослинністю типу *Magnopotamion* або *Hydrocharition*);

- B3.2.2 Мезотрофні та евтрофні водотоки з повільною течією (**Резолюція 4 Бернської конвенції:** C2.33 Мезотрофна рослинність повільно текучих водотоків; **Додаток I Оселищної Директиви:** 3260 Водотоки від рівнинних до гірських поясів з рослинністю *Ranunculion fluitantis* та *Callitricho-Batrachion*);

- B4.1.3 Прибережна мезотрофна рослинність на мулистих субстратах (**Резолюція 4 Бернської конвенції:** D2.3 Перехідні трясовини та сплавини; **Додаток I Оселищної Директиви:** 7140 Перехідні трясовини та сплавини);

болотні біотоми:

- B2.2.2 Болотні та підтоплені ділянки з угрупованнями високих кореневищних осонок (**Резолюція 4 Бернської конвенції:** D5.2 Зарості крупних осокових переважно без застою води);

- B2.2.3 Болотні та підтоплені ділянки з угрупованнями високих купинних осок (**Резолюція 4 Бернської конвенції**: D5.2 Зарості крупних осокових переважно без застою води);

- B3 Мезотрофні болота (**Резолюція 4 Бернської конвенції**: D2.3 Перехідні болота та сплавини; **Додаток I Оселищної Директиви**: 7140 Перехідні трясовини та сплавини);

трав'яні біотоми:

- T2.3.1 Рівнинні та низькогірні сінокісні луки (**Резолюція 4 Бернської конвенції**: E2.2 Рівнинні та низькогірні сінокісні луки; **Додаток I Оселищної Директиви**: 6510 Низинні сінокосні луки (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*);

- T2.4.1 Рівнинні та низькогірні пустищні луки (**Резолюція 4 Бернської конвенції**: E1.71 Угрупованя *Nardus stricta*);

- T3.1.1 Вологі евтрофні і мезотрофні сінокісні луки (**Резолюція 4 Бернської конвенції**: E3.4 Мокрі або вологі евтрофні і мезотрофні луки; **Додаток I Оселищної Директиви**: 6440 Заплавні луки річкових долин *Spidion dubii*);

- T3.1.2 Вологі оліготрофні сінокісні луки (**Резолюція 4 Бернської конвенції**: E3.5 Мокрі або вологі оліготрофні луки; **Додаток I Оселищної Директиви**: 6410 Молінієві луки на вапнякових, торф'яних або глинисто-мулистих ґрунтах (*Molinion caeruleae*);

- T3.2 Вологі луки пасовищного використання (**Резолюція 4 Бернської конвенції**: E3.4 Мокрі або вологі евтрофні і мезотрофні луки);

- T3.3.1 Мокрі луки з домінуванням злакоподібних трав (**Резолюція 4 Бернської конвенції**: E3.4 Мокрі або вологі евтрофні і мезотрофні луки);

чагарникові та чагарничкові біотоми:

- C10.1 Вересові пустища (**Резолюція 4 Бернської конвенції**: F4.2 Сухі пустища; **Додаток I Оселищної Директиви**: 4030 Європейські сухі чагарничкові пустища);

лісові біотоми:

- D1.5.1 Ацидофільні дубові і сосново-дубові ліси (**Резолюція 4 Бернської конвенції**: G1.8 Ацидофільні дубові ліси; **Додаток I Оселищної Директиви**: 9190 Старовікові ацидофільні дубові ліси з *Quercus robur* на піщаних рівнинах);

- D1.5.3 Сирі олігомезотрофні березові ліси (**Резолюція 4 Бернської конвенції**: G1.51 Сфагнові березові ліси; **Додаток I Оселищної Директиви**: 91D0*Оліготрофні та мезотрофні заболочені ліси);

- D1.7.2 Мезотрофні болота з ярусом берези (**Резолюція 4 Бернської конвенції**: G1.51 Сфагнові березові ліси; **Додаток I Оселищної Директиви**: 91D0*Оліготрофні та мезотрофні заболочені ліси);

- D2.2.3 Сирі ліси сосни звичайної (**Резолюція 4 Бернської конвенції**: G3.E Неморальні заболочені хвойні ліси; **Додаток I Оселищної Директиви**: 91D0*Оліготрофні та мезотрофні заболочені ліси);

- D2.5.2 Оліготрофні болота з ярусом сосни (**Резолюція 4 Бернської конвенції**: G3.E Неморальні заболочені хвойні ліси; X04 Комплекси верхових боліт; **Додаток I Оселищної Директиви**: 91D0*Оліготрофні та мезотрофні заболочені ліси).

В об'єкті Смарагдової мережі *Zaplava Turia-Rrypiat (UA0000170)* охороняються наступні види рослин і тварин:

рослини:

- дягель болотяний (маточник болотний) (*Angelica palustris* (Besser) Hoffm.),

безхребетні:

- борос Шнайдера (*Boros schneideri* (Panzer, 1795),

- дукачик блакитнуватий (Гелла) (*Helleia helle* (Denis & Schiffermüller) 1776),

- дукачик непарний (*Lycaena dispar* (Haworth, 1803),

- жовтюх шапранець (*Colias myrmidone* (Esper, 1781),

- каптурник лінійчастий (*Stephanopachys linearis* (Kugelann, 1792),

- прочанок Едип (*Coenonympha oedippus* (Fabricius, 1787),

- рябець авринія (*Euphydryas aurinia* (Rottemburg, 1775),

- рябець Матурна (*Hypodryas maturna* (Linnaeus, 1761),
- тіньолоб рудовусий (*Phryganophilus ruficollis* (Fabricius, 1798),

риби:

- в'юн звичайний (*Misgurnus fossilis* (Linnaeus, 1758),
- гірчак європейський (*Rhodeus amarus* (Bloch, 1782),
- щипавка звичайна (*Cobitis taenia* (Linnaeus, 1758),

землеводні:

- кумка звичайна (*Bombina bombina* (Linnaeus, 1761),
- тритон гребінчастий (*Triturus cristatus* (Laurenti, 1768),

плазуни:

- черепаха болотна європейська (*Emys orbicularis* (Linnaeus, 1758),

птахи:

- баранець великий (*Gallinago media* (Latham, 1787),
- беркут (*Aquila chrysaetos* (Linnaeus, 1758),
- бугай водяний (*Botaurus stellaris* (Linnaeus, 1758),
- бугайчик звичайний (*Ixobrychus minutus* (Linnaeus, 1766),
- вівсянка садова (*Emberiza hortulana* (Linnaeus, 1758),
- гагара чорношия (*Gavia arctica* (Linnaeus, 1758),
- деркач лучний (*Crex crex* (Linnaeus, 1758),
- дрімлюга звичайна (*Caprimulgus europaeus* (Linnaeus, 1758),
- дятел білоспинний (*Dendrocopos leucotos* (Bechstein, 1802),
- дятел середній (*Dendrocopos medius* (Linnaeus, 1758),
- жайворонок лісовий (*Lullula arborea* (Linnaeus, 1758),
- жовна сива (*Picus canus* (J. F. Gmelin, 1788),
- жовна чорна (*Dryocopus martius* (Linnaeus, 1758),
- журавель сірий (*Grus grus* (Linnaeus, 1758),
- кропив'янка рябогруда (*Sylvia nisoria* (Bechstein, 1792),
- крижок білокрилий (*Chlidonias leucopterus* (Temminck, 1815),
- крижок білощокий (*Chlidonias hybrida* (Pallas, 1811),
- крижок малий (*Sterna albifrons* (Pallas, 1764),
- крижок чорний (*Chlidonias niger* (Linnaeus, 1758),
- лелека білий (*Ciconia ciconia* (Linnaeus, 1758),
- лелека чорний (*Ciconia nigra* (Linnaeus, 1758),
- лунь лучний (*Circus pygargus* (Linnaeus, 1758),
- лунь очеретяний (болотяний) (*Circus aeruginosus* (Linnaeus, 1758),
- лунь польовий (*Circus cyaneus* (Linnaeus, 1766),
- мухоловка білошия (*Ficedula albicollis* (Temminck, 1815),
- орел-карлик (*Hieraetus pennatus* (Gmelin, 1788),
- орлан-білохвіст (*Haliaeetus albicilla* (Linnaeus, 1758),
- орябок лісовий (*Bonasa bonasia* (Linnaeus, 1758),
- осоїд євразійський (*Pernis apivorus* (Linnaeus, 1758),
- очеретянка прудка (*Acrocephalus paludicola* (Vieillot, 1817),
- підорлик великий (*Aquila clanga* (Pallas, 1811),
- підорлик малий (*Aquila pomarina* (C. L. Brehm, 1831),
- підсоколик малий (*Falco columbarius* (Linnaeus, 1758),
- погонич звичайний (*Porzana porzana* (Linnaeus, 1766),
- погонич малий (*Porzana parva* (Scopoli, 1769),
- рибалочка блакитний (*Alcedo atthis* (Linnaeus, 1758),
- сиворакша євразійська (*Coracias garrulus* (Linnaeus, 1758),
- синьошийка (*Luscinia svecica* (Linnaeus, 1758),
- сичик-горобець євразійський (*Glaucidium passerinum* (Linnaeus, 1758),
- скопа (*Pandion haliaetus* (Linnaeus, 1758),

- сова болотяна (*Asio flammeus* (Pontoppidan, 1763),
- сорокопуд терновий (*Lanius collurio* (Linnaeus, 1758),
- тетерук євразійський (*Tetrao tetrix* (Linnaeus, 1758),

ссавці:

- бобр європейський (*Castor fiber* (Linnaeus, 1758),
- видра річкова (*Lutra lutra* (Linnaeus, 1758),
- вовк (*Canis lupus* (Linnaeus, 1758),
- широкоух звичайний (*Barbastella barbastellus* (Schreber, 1774).
- шуліка чорний (*Milvus migrans* (Boddaert, 1783).

3.4. Дослідження щодо впливу планованої діяльності на види та оселища об'єктів Смарагдової мережі

Об'єкт Смарагдової мережі *Prypiat-Stokhid National Nature Park (UA0000044)* частково охоплює територію надлісництва – *Білоозерське лісництво* (квартали 31, 36, 37, 40, 44-57, 59-66, 67), *Дольське лісництво* (квартали 1-8, 9, 21-42, 48, 49, 51, 56, 57, 58, 59-62, 64, 65), *Гірківське лісництво* (квартали 45, 46, 48), *Великоглушанське лісництво* (квартали 1-17, 41-44), *Деревківське лісництво* (квартали 7, 9), *Любешівське лісництво* (квартали 1-15, 16-28, 29, 30, 32-37, 48-50) та *Залізницьке лісництво* (квартали 1, 2 (виділи 20-24, 28-42), квартали 4, 5 (виділи 1, 2, 20-30), квартал 6 (виділи 1-6, 8, 9, 12-14), квартал 10 (виділи 1-3, 8), квартал 11 (виділи 1-4, 5ч, 39-41).

На території надлісництва в об'єкті Смарагдової мережі *Prypiat-Stokhid National Nature Park (UA0000044)* не планується проводити планову діяльність на ділянках понад 1 га. Також слід відмітити, що планова діяльність не проводиться у виділах, які безпосередньо примикають до цього об'єкта Смарагдової мережі.

Об'єкт Смарагдової мережі *Stokhid-Nobel (UA0000168)* частково охоплює територію надлісництва – *Залізницьке лісництво* (квартал 2 (виділи 1-19, 25-27, 43), квартали 3, 6 (виділи 22, 25-51), квартал 7 (виділи 10, 11, 15-35), квартали 8, 10 (виділи 25-69), квартал 12 (виділи 3-66), квартал 13 (виділи 1-13) та квартал 14).

На території надлісництва в об'єкті Смарагдової мережі *Stokhid-Nobel (UA0000168)* не планується проводити планову діяльність на ділянках понад 1 га. Також слід відмітити, що планова діяльність не проводиться у виділах, які безпосередньо примикають до цього об'єкта Смарагдової мережі.

Об'єкт Смарагдової мережі *Zaplava Turia-Rrypiat (UA0000170)* частково охоплює територію надлісництва – *Великоглушанське лісництво* (квартал 39 (виділ 44), квартал 40 (виділи 1-8, 27, 28).

На території надлісництва в об'єкті Смарагдової мережі *Zaplava Turia-Rrypiat (UA0000170)* не планується проводити планову діяльність на ділянках понад 1 га. Також слід відмітити, що планова діяльність не проводиться у виділах, які безпосередньо примикають до цього об'єкта Смарагдової мережі.

У загальному слід підкреслити, що вплив планової діяльності на рідкісні види та оселища в об'єктах Смарагдової мережі *Prypiat-Stokhid National Nature Park (UA0000044)*, *Stokhid-Nobel (UA0000168)* та *Zaplava Turia-Rrypiat (UA0000170)* є відсутнім або нейтральним.

Для збереження оселищ та угруповань рослин на території надлісництва, функціонує ряд природно-заповідних об'єктів, зокрема національний природний парк «*Прип'ять-Стохід*», лісові заказники місцевого значення «*Дольський*», «*Півенський*», «*Білоозерський*», «*Рись*», гідрологічні заказники місцевого значення «*Ямно*», «*Березичівський*», ботанічні пам'ятки природи місцевого значення «*Група дубів-1*», «*Група дубів-2*», «*Ділянка лісу-1*», «*Ділянка лісу-2*», «*Сосна веймутова*» та «*В'язівненська*».

3.5. Дослідження щодо вплив планової діяльності на раритетні види

Планована діяльність не проводиться у місцях виявлення рідкісних видів тварин та рослин Червоної книги України та Бернської конвенції. На території Любешівського надлісництва відмічені наступні рідкісні види рослин та тварин Бернської конвенції:

- зозулині черевички справжні (*Cypripedium calceolus* L.),
- пугач звичайний (*Bubo bubo* (Linnaeus, 1758),
- змієїд блакитноногий (*Circaetus gallicus* (Gmelin, 1788),
- лелека чорний (*Ciconia nigra* (Linnaeus, 1758),
- журавель сірий (*Grus grus* (Linnaeus, 1758),
- дятел білоспинний (*Dendrocopos leucotos* (Bechstein, 1802),
- бобер європейський (*Castor fiber* (Linnaeus, 1758).

На ділянках планової діяльності відсутні рідкісні види рослин та тварин, що охороняються згідно Бернської конвенції. Переважна більшість рідкісної фауни та флори відмічена у природно-заповідному фонді надлісництва.

На території надлісництва у експлуатаційних лісах не встановлено місць гніздування пугача звичайного (*Bubo bubo* (Linnaeus, 1758), змієїда блакитного (*Circaetus gallicus* (Gmelin, 1788), лелеки чорного (*Ciconia nigra* (Linnaeus, 1758) та журавля сірого (*Grus grus* (Linnaeus, 1758). Місце знаходження зозулиних черевичків справжніх (*Cypripedium calceolus* L.) відмічено у насадженнях природно-заповідного фонду надлісництва.

На території надлісництва виділено репрезентативні ділянки та особливо цінні захисні ділянки лісу, які репрезентують усе різноманіття типових та рідкісних біотопів. Планова діяльність на цих ділянках не проводиться. Також для збереження рідкісних видів рослин, тварин, оселищ та угруповань рослин Зеленої книги України на території надлісництва функціонує ряд природно-заповідних об'єктів, зокрема гідрологічна пам'ятка природи загальнодержавного значення, ботанічні пам'ятка природи місцевого значення, зоологічні пам'ятки природи місцевого значення, ботанічний заказник загальнодержавного значення, ботанічні заказники місцевого значення, гідрологічні заказники місцевого значення, лісові заказники місцевого значення, ландшафтні заказники місцевого значення, загальнозоологічні заказники місцевого значення.

Після проведення планової діяльності, на ділянках проводять лісовідновлення згідно чинної нормативно-правової бази. Створені молоді насадження формуються за праобразом корінних типів лісу притаманних для території надлісництва.

3.6. Ідентифікація належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів і природних лісів

Під час проведення післяпроектного моніторингу у надлісництві встановлювали належність ділянок планової діяльності до пралісів, квазіпралісів і природних лісів. Для ідентифікації використовували «Методику визначення належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів та природних лісів».

На ділянках планової діяльності на території надлісництва відсутні насадження, які можуть належати до пралісів, квазіпралісів і природних лісів. Крім, того у додатку Б продемонстровано висновок ВО «Укрдержліспроєкт» щодо належності лісових ділянок до пралісів, квазіпралісів та природних лісів.

ВИСНОВКИ

За результатами проведеного післяпроектного моніторингу у Любешівському надлісництві філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України» (Висновки з ОВД № 21/01-20226249633/1 від 28.04.2023р. (філія «Любешівське лісомисливське господарство», ДП «Ліси України»), у 2025 році можна зробити наступні висновки:

1. На території надлісництва заплановано проведення суцільно-лісосічних рубок головного користування у 1 лісництвах, зокрема Деревківському, Бихівському, Березичівському, Залізницькому А, Любешівському, Дольському, Залізницькому, Великоглушанському, Мукошинському, Білоозерському та Гірківському.

2. На території надлісництва на ділянках планової діяльності трапляються наступні біотопи (за НКБУ) – Д1.5.2 Ацидофільні мезофільні березові ліси, Д1.5.3 Сирі олігомезотрофні березові ліси, Д1.6.4 Рівнинні незаболочені ліси вільхи чорної і ясена, Д1.8 Антропогенні широколистяні ліси, Д2.2.2 Ацидофільні свіжі та вологі ліси сосни звичайної та Д2.2.3 Сирі ліси сосни звичайної.

3. Об'єкт Смарагдової мережі Prypiat-Stokhid National Nature Park (UA0000044) частково охоплює територію надлісництва – Білоозерське, Дольське, Гірківське, Великоглушанське, Деревківське, Любешівське та Залізницьке лісництва. На території надлісництва в цьому об'єкті Смарагдової мережі не планується проводити плановану діяльність на ділянках понад 1 га. Також планована діяльність не проводиться у виділах, які безпосередньо примикають до цього об'єкта Смарагдової мережі.

4. Об'єкт Смарагдової мережі Stokhid-Nobel (UA0000168) частково охоплює територію надлісництва – Залізницьке лісництво. На території надлісництва в цьому об'єкті Смарагдової мережі не планується проводити плановану діяльність на ділянках понад 1 га. Також планована діяльність не проводиться у виділах, які безпосередньо примикають до цього об'єкта Смарагдової мережі.

5. Об'єкт Смарагдової мережі Zaplava Turia-Rypiat (UA0000170) частково охоплює територію надлісництва – Великоглушанське лісництво. На території надлісництва в об'єкті Смарагдової мережі Zaplava Turia-Rypiat (UA0000170) не планується проводити плановану діяльність на ділянках понад 1 га. Також планована діяльність не проводиться у виділах, які безпосередньо примикають до цього об'єкта Смарагдової мережі.

6. Вплив планованої діяльності на рідкісні види та оселища в об'єктах Смарагдової мережі Prypiat-Stokhid National Nature Park (UA0000044), Stokhid-Nobel (UA0000168) та Zaplava Turia-Rypiat (UA0000170) є відсутнім або нейтральним.

7. На ділянках планової діяльності відсутні рідкісні види рослин та тварин, що охороняються згідно Бернської конвенції, Європейського червоного списку, Червоної книги України та Списку регіональних рідкісних, зникаючих видів рослин, грибів та тварин, які потребують охорони у Волинській області. Переважна більшість рідкісної фауни та флори відмічена у природно-заповідному фонді надлісництва, також виділені охоронні зони у місцях гніздування/токовищ птахів.

8. Під час ідентифікації не виявлено належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів і природних лісів на ділянках планової діяльності, обстежених у 2025 р.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Берн, 1979 рік). – Київ: Міністерство охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України, 1998. – 76 с.
2. Національний каталог біотопів України / за ред. А. А. Куземко, Я. П. Дідуха, В. А. Онищенко, Я. Шеффера. – Київ: ФОП Клименко Ю. Я., 2018. – 442 с.
3. Червона книга України. Рослинний світ / під заг. ред. Я. П. Дідуха. – Київ: Глобалконсалтинг, 2009. – 911 с.
4. Червона книга України. Тваринний світ / за ред. І. А. Акімова. – Київ: Глобалконсалтинг, 2009. – 600 с.
5. Зелена книга України. Рідкісні і такі, що перебувають під загрозою зникнення, та типові природні рослинні угруповання, які підлягають охороні/ під заг. ред. Я. П. Дідуха. – Київ: Альтерпрес, 2009. – 448 с.
6. Резолюція 8 (2012) до Бернської конвенції. – www.coe.int за пошуком «Species and habitats check lists for there porting under Resolution No 8. (2012)».
7. Технічні документи щодо Смарагдової мережі <https://www.coe.int/en/web/bern-convention/emerald-network>– за запитом «Reference Portal for the Reporting under Resolution No. 8 (2012)».
8. Куземко А., Садогурська С., Василюк О. Тлумачний посібник оселищ Резолюції №4 Бернської Конвенції, що знаходяться під загрозою і потребують спеціальних заходів охорони. – Київ, 2017. – 124 с.
9. Природно-заповідний фонд України: територія та об'єкти загальнодержавного значення. – Київ: ЦЕОІ, 2009. – 332 с.
10. Атлас рослин-індикаторів і типів лісорослинних умов Українського Полісся / під ред. В. П. Краснова. – Новоград-Волинський: НОВОград, 2009. – 488 с.
11. Сукачев В. Н. Избранные трубы в 3 томах / под ред.Е. М. Лавренко. – Л.: Наука. – Т3. Проблемы фитоценологии, 1975. – 543 с.
12. Explanatory Notes and Guide lines for the period 2013-2018. Part 1: The Report Format Field-By-Field Guidance / T-Pvs/Pa (2017) Convention On The Conservation Of European Wildlife And Natural Habitats. Group of Expertson Protected Areas and Ecological Networks. 8th meeting 27-28 September 2017. – 109 p.
13. Interpretation Manual of the habitats listed in Resolution No.4 (1996)/ Group of Expertson Protected Areas and Ecological Networks. 2015.
14. Наказ Міндовкілля «Про затвердження переліків видів рослин та грибів, що заносяться до Червоної книги України (рослинний світ), та видів рослин та грибів, що виключені з Червоної книги України (рослинний світ)» № 111 від 15.02.2021 р.
15. Наказ Міндовкілля «Про затвердження переліків видів тварин, що заносяться до Червоної книги України (тваринний світ), та видів тварин, що виключені з Червоної книги України (тваринний світ)» № 29 від 19.01.2021 р.
16. Перелік рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, та типових природних рослинних угруповань, які підлягають охороні і заносяться до Зеленої книги України. – Наказ Міндовкілля від 17.12.2020 р. № 368.
17. Проект організації і розвитку лісового господарства філії «Любешівське лісомисливське господарство» Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України». Пояснювальна записка. – Ірпінь: ВО «Укрдержліспроект», 2024. – 172 с.

Додатки додаються у звіті для службового користування